नास्टमा कम्प्युटर इन्जिनियरिङ, बिसिए, बिबिए र सिभिल इन्जिनियरिङका साथै अब MBA पनि।

नास्ट कलेज
धनगढी-४, उत्तरबेहडी, कैलाली
सम्पर्क नं. ०९१-५२३३१२
९८५८४८७१२५

थारु भाषाके 'क' वर्गके राष्ट्रिय दैनिक
भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

विवाह पवित्र बन्धन हो,
विवाहलाई लेनदेनको विषय नबनाऔं,
विवाहमा दाईजो लिने र दिने काम नगरौं,
दाईजोका कारण हुने हिंसा अन्त्य गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष २३ अंक २०२ वि.सं. २०८२ फागुन ०३ गते अँट्वार थारु सम्वत (२६४९) [Sunday 15 February 2026] (मोल रु. ५ ।- पेज ४)

"नेपाली सेना गौरवके प्रतीक हो"

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, २ फागुन। सुदूरपश्चिम प्रदेशके प्रदेश प्रमुख नजिर मियाँ नेपाली सेना जनताके विश्वास, राष्ट्रके ढाल ओ गौरवके प्रतीक रहल बटैले बटै ।

नेपाली सेना दिवसके अवसरमे शनिच्चरके रोज धनगढीमे आयोजित एकता दौडके उद्घाटन करटी उहाँ यैसिन बटाइल हुइट । उहाँ गौरवशाली इतिहास रहल नेपाली सेनासे राष्ट्रहे परे अइना टमान विपत्तिमे जनताके जनधनके क्षति हुइनासे बचैना सहयोग करटी आइल उल्लेख करलै ।

"जनताहे केन्द्र बिन्दुमे धारके राष्ट्रके कुनाकाप्चामे जनहितके कार्य करटी आइल बा", उहाँ कहठै,"अपन ज्यानके परवाह नैकरके जनरक्षाके लाग नेपाली सेना निरन्तर खटटी रहल बा ।"

नेपाली सेनासे राष्ट्रके सुरक्षामे महत्वपूर्ण भूमिका खेल्टी आइल प्रदेश प्रमुख मियाँके ठम्याई बा । उहाँ देशके सार्वभौमसत्ता ओ अखण्डताके रक्षा, विपद् व्यवस्थापन, शान्ति व्यवस्थापन ओ राष्ट्रिय विकासमे नेपाली सेनासे महत्वपूर्ण योगदान पुगैटी आइल उल्लेख करलै ।

बहुल एकता ओ सुरक्षित राष्ट्रके भावनाहे आत्मसात करटी प्रदेशस्तरमे आयोजना करल एकता दौडसे सुदूरपश्चिम प्रदेशके जनताहे नेपाली सेनाके बारे अभिन लग्गेसे जन्ना बुझ्न अवसर प्रदान करल मियाँके कहाई बा । उहाँ एकता दौड केवल मनोरञ्जन केल्ह नैहुके राष्ट्रिय एकताके प्रतीक रहल उल्लेख करलै । यिहीसे जनताहे एकसाथ आछे बह्रना प्रेरणा डेहल प्रदेश प्रमुख मियाँ बटैलै ।

एकता दौडस विशेष करके विद्यार्थी तथा युवाहुकनहे नेपाली सेनाके गौरवशाली योगदानबारे बुझ्न ओ अपनत्व अनुभव कैना सहज वातावरण प्रदान करल उहाँके कहाई रहे । "यि भविष्यके पुस्तामे सेनाप्रति सम्मान, गर्व ओ प्रेरणा जगाइल बा", मियाँ ठप्लै, "जेनजी आन्दोलनके संवेदनशील कालखण्डमे नेपाली सेनासे राष्ट्रहे सामान्य अवस्थामे लौटैना, शान्ति ओ सुव्यवस्था कायम कैना, नागरिक सुरक्षाहे पुनःस्थापित कैना तथा राष्ट्रिय एकता पुनः सुदृढ बनैना महत्वपूर्ण भूमिका खेलल बा ।"

नेपाली सेनाके संयमित उपस्थिति ओ जनतासंगके सहकार्यसे समाजहे पुनः शान्ति मार्गमे लौटाइल प्रदेश प्रमुख मियाँके कहाई रहे । उहाँ नेपाली सेनाके अनुशासित उपस्थिति ओ जनतासंगके सहकार्यसे समाजहे पनः शान्तिपूर्ण मार्गमे लौटाइल उल्लेख करलै । प्रदेश प्रमुख मियाँ सेना दिवसके अवसरमे नेपाली सेना तथा सङ्गठनमे कार्यरत सक्कु सदस्यहे हार्दिक बधाई डेटी उज्ज्वल भविष्यके कामनासहित शुभकामना व्यक्त करलै ।

उद्घाटन कार्यक्रममे सुदूरपश्चिम प्रदेशके आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री हिरासिंह सार्की, भूमि, व्यवस्था, कृषि तथा सहकारीमन्त्री वीरबहादुर थापा, धनगढी उपमहानगरपालिकाके प्रमुख गोपाल हमाल, उपप्रमुख कन्दकला राना, सरकारी कर्मचारी लगायतके उपस्थिति रहे ।

कैलाली-५ मे कांग्रेसके संगठित अभियान

उम्मेदवार मनुहे जिटैना घरदैलोसे मतदाता शिक्षासम

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, २ फागुन । नेपाली काँग्रेसके सुदूरपश्चिम महामन्त्री तथा कैलाली क्षेत्र नम्बर ५ के प्रतिनिधि सभा सदस्य उम्मेदवार नरनारायण शाह (मनु) चुनावी अभियानअे आउर व्यवस्थित, परिणाममुखी ओ जनकेन्द्रित बनैना नेता-कार्यकर्ताहे स्पष्ट निर्देशन डेले बटै । उहाँ घरदैलो अभियानहे व्यवस्थित ढंगसे सञ्चालन करटी दैनिक उपस्थिति रजिस्टर रख्न ओ टोलस्तरमे मतदाताहे एकताबद्ध कैना सक्रिय हुइना आग्रह करलै ।

कैलाली-५ के टमान टोल तथा वडामे आयोजित छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममे बोल्टी उम्मेदवार शाह कहलै, "मनै क्रियाशिल हुइल नैहुइलबारे जानकारी *(बाँकी ४ पेजमे)*

मतदान किन गर्ने?

❖लोकतन्त्रमा नागरिकले शासन व्यवस्थामा सहभागी हुन।
❖योग्य जनप्रतिनिधिको छनौट गर्न।
❖नागरिक कर्तव्य निर्वाह गर्न।
❖जनतामा नीहित सार्वभौमसत्ताको प्रयोग गर्न।
❖निर्वाचनको माध्यमवाट शासन व्यवस्थालाई वैधता प्रदान गर्न।
❖असल, विवेकशील, गतिशील र दुरदर्शी नेतृत्व चयन गरी सुशासन कायम गर्न।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

उम्मेदवार आलेके २० बुँदे प्रतिवद्धतापत्र

फाप्ला क्रिकेट रंगशाला निर्माणसे विमानस्थल विस्तारसम

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, २ फागुन । कैलाली निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ५ मे उम्मेदवार रहल प्रेमबहादुर आले धनगढीके समग्र विकासके लाग महत्वाकांक्षी योजनासहित २० बुँदे प्रतिबद्धता सार्वजनिक करले बटै ।

नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) के ओरसे उम्मेदवार बनल आले शनिच्चरके रोज धनगढीस्थित पार्टी कार्यालयमे आपन चुनावी योजना सार्वजनिक करल हुइट । उहाँ लम्मा समयसे चर्चामे रहल धनगढीके फाप्ला क्षेत्रमा अन्तर्राष्ट्रियस्तरको क्रिकेट रंगशाला निर्माणके लाग आवश्यक बजेट व्यवस्थापन कैना प्रतिबद्धता जनैले बटै । सक्कु अध्ययन पूरा हुइलेसे फेन बजेट अभावके कारण रोकल उक्त परियोजना अपने निर्वाचित हुइलेसे आघे बह्रैना उहाँ बटैलै । धनगढीहे 'क्रिकेट हब'के रूपमे विकास कैटी युवाहे खेलकुदमार्फत अनुशासन ओ राष्ट्र निर्माणमे जोर्ना योजना फेन उहाँ प्रस्तुत करल रहिट ।

ओस्टके, धनगढी विमानस्थलके धावनमार्ग २५०० मिटरमे विस्तार कैके बरवार जहाज अवतरण करे मिल्ना मेरके बनाके सुदूरपश्चिमहे राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय हवाई सेवासँग जोर्ना प्रतिबद्धता उहाँ व्यक्त करले बटै । अपने मन्त्री रहल बेला विमानस्थल विस्तारके लाग दुई अर्ब पाँच करोड रुपैयाँ व्यवस्थापन करल मने पाछे बजेट रकमान्तर होके योजना रोकल उहाँ उल्लेख करलै ।

स्वास्थ्य क्षेत्रअन्तर्गत शहिद दशरथ चन्द स्वास्थ्य विज्ञान विश्वविद्यालय अन्तर्गत तीनसय से छसय शैय्याके अस्पताल सञ्चालनमे लानके एमबिबिएस लगायतके शैक्षिक कार्यक्रम सुरु कैना योजना उहाँ आघे सरले बटै । सेती प्रादेशिक अस्पतालहे संघीय सरकार मातहत सञ्चालन कैके विशिष्टिकृत सेवा विस्तार कैना ओ सिकलसेल बिरामीके लाग छुट्टे वार्ड स्थापना कैना फेन उहाँ प्रतिबद्धतामे उल्लेख करले बटै ।

सडक पूर्वाधार ओर धनगढी-खुटिया-दिपायल-बझाङ-चैनपुर हुइटी उरै जोर्ना छोट दूरीके सडक शीघ्र सम्पन्न कैन उहाँ बटैले बटै । इहीसे प्रदेशके आर्थिक तथा धार्मिक गतिविधि बह्रना विश्वास व्यक्त कैटी आगामी कार्यकालमे निर्माण सम्पन्न कैना अठोट व्यक्त करले बटै । लडिया कटान ओ डुबान समस्याके दीर्घकालीन समाधानके लाग मोहना, खुटिया, घुरही, घुराहा ओ शिवगंगा लडिया किनारमे हरियालीसहित तटबन्ध निर्माण कैना उहाँ बटैले बटै । साथे टमान स्थानमे पक्की पुल निर्माण, ग्रामीण सडक स्तरोन्नति ओ धनगढी-३ मे प्रादेशिक बसपार्क निर्माण कार्यान्वयनमे लैजैना योजना फेन सार्वजनिक करले बटै ।

पर्यटन प्रवर्द्धनअन्तर्गत धनगढी-७ के वनस्पति उद्यान ओ जाखोर टल्वाहे धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलके रूपमे विकास कैना रहल बा । भूमिहीन, सुकुम्बासी, मुक्तकमैया तथा लालपुर्जा नैपाइलहे लालपुर्जा वितरण, सुरक्षित आवास कार्यक्रम लागू तथा आधारभूत पूर्वाधारके पहुँच सुनिश्चित कैना प्रतिबद्धता फेन उहाँ बटैले बटै । कृषि क्षेत्रमे आधुनिक प्रविधि विस्तार, सिँचाइ व्यवस्थापन ओ मल-बीउके सहज उपलब्धता *(बाँकी ४ पेजमे)*

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित
सम्पादक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)
कार्यकारी सम्पादक : **राम दहित (९८४८४९४५१८)**
भाषा सल्लाहकार : **दिलबहादुर चौधरी**
पहुना सम्पादक : **कृष्णराज सर्वहारी**
व्यवस्थापन सल्लाहकार : **राजकुमार चौधरी**
प्रधान कार्यालय: ध.न.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)
मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८१२६४१६०१)
पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी
E-mail: dailypahura@gmail.com,
Website: pahura.com
मुद्रक : समैजी अफसेट प्रेस, बेहडी, धनगढी

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ८ शिक्षानगरटोल स्थित कित्ता नं. १७१, ६७४ क्षेत्रफल ५५० वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री रामबहादुर सिंहले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: ऋषिराम ओझा — पश्चिम: राजेन्द्र सिंह
उत्तर: सडक र दिर्घराज जोशी — दक्षिण: चन्द्रकला भट्ट

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ८ क्याम्पसचोक स्थित कित्ता नं. ८७१, ९९२ क्षेत्रफल ५६०.४९ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री मुरलिधर भट्टले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: सडक — पश्चिम: द्रोपता बस्नेत
उत्तर: सडक — दक्षिण: आफ्नै

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ६ मटियारी स्थित कित्ता नं. १४६१ क्षेत्रफल ३३८.६३ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री जगुली भट्टले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: सडक — पश्चिम: शेरबहादुर बुढा
उत्तर: प्रभा भट्ट — दक्षिण: राम ऐर

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

डिवश ड्राईभिङ सेन्टर

दक्ष चालक बन्ना सक्कु सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता अपनेन्के ।

सीप सिकी, स्वरोजगार बनी
विद्यार्थी ओ ग्रुपमे अउईयाहुक्रनहे विशेष छुटसहित...
हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहुक्रनसे मोटर साईकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारेन्टीके साथ ड्राईभिङ सिखैनाके साथे फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।

नोट: *साथे दुरसे अउईया विद्यार्थीनके लाग बैठ्ना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयमे सक्कु सिकारु विद्यार्थीहुक्रनहे सम्पर्क कैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।*

धनगढी, चटकपुर कैलाली फोनं. ०९१-४१०२३७ मो.९८४८४३९६८५

पाठकवर्गसे अनुरोध

प्रिय पाठकवर्ग, पहुरा मिडिया प्रालिसे सन्चालित पहुरा दैनिक ओ पहुरा अनलाइनमे हमार सकेसम थारुपन लन्ना कोशिश जारी बा । विचार पेजमे थारु लगायट अन्य जनजातिनके आवाज हमार पहिला प्राथमिकता हो । अपन मनेम लागल उकुसमुकुस बाट अपनेनके फे लिख्के पठाइ सेकि । अपनेक विचार लम्मा हुइ परठ कना नइ हो । आइ कलम पक्रि, अपन मनक बाट ढेरसे ढेन जनहन बाँटि । पहुरा अनलाइनमार्फत अपन बाट संसार भर पुगाइ । *–सम्पादक*

जनता जनार्दन हुइना दिन

विचार
✍ सञ्जीव कार्की

चुनाव जनताके सहभागितासे शासन चयन करना विधि हो । यकर जर प्राचीन सभ्यतासम पुगठ मने आधुनिक अर्थमे चुनाव लोकतन्त्रसँगे विकसित हुइल हो । विश्वमे चुनाव लोकतन्त्रके मेरुदण्ड बनल बा कलेसे नेपालमे यी निरन्तर संघर्ष ओ परिवर्तनके उपज हो । नेपालके चुनावसे जनताके सहभागिता बह्ल बा । गुणस्तर, नैतिकता ओ परिणाममुखी राजनीतिके प्रश्न अभिन जीवित बा । चुनाव संख्या किल नैहो, लोकतान्त्रिक संस्कार ओ जवाफदेहिताके अभ्याससँग जोरना आजके मुख्य चुनौती हो ।

प्राचीन कालखण्डमे, विशेषत : ग्रिसके एथेन्समे, नागरिक सभामार्फत प्रत्यक्ष लोकतन्त्रके अभ्यास हुइल डेखाइठ । ऐतिहासिक अभिलेख अनुसार कुछ सार्वजनिक पदमे चिट्ठा प्रणाली तथा कुछ पदमे मतदान प्रक्रिया अपनाइल रहे । अस्टेक रोमन गणतन्त्रकालमे कन्सुल, सेनेटरलगायतके उच्च पदमे सीमित सामाजिक वर्गबिच निर्वाचन हुइना व्यवस्था रहल तथ्य इतिहासमे दर्ज बा ।

मध्यकालीन युगमे राजतन्त्र ओ सामन्ती शासन व्यवस्था प्रभावशाली बनलसँगे वंशानुगत सत्ता संरचना प्रमुख रहल । यी कालखण्डमे निर्वाचन प्रक्रिया राजनीतिक शासनके केन्द्रीय अभ्यासके रूपमे स्थापित हुइ नैसेकल । तथापि, चर्च संस्था तथा कुछ सहर, राज्यमे प्रतिनिधि चयनसम्बन्धी अभ्यास प्रचलनमे रहल पाजाइठ । यद्यपि यी प्रारम्भिक अभ्यासहे आधुनिक अर्थमे पूर्ण लोकतान्त्रिक कहे नैसेक्जाइ, काहेकि महिला, दास तथा बाह्र्य नागरिकहे राजनीतिक अधिकार प्रदान करल नैरहे । तथापि यी प्रयासहे चुनावी प्रणालीके आरम्भिक अभ्यास ओ प्रयोगात्मक चरणके रूपमे भर मूल्यांकन करे सेक्न, यिहिनसे पाछेक लोकतान्त्रिक निर्वाचन प्रक्रियाके विकासके लाग आधारभूमि तयार पारल रहे ।

आधुनिक कालखण्डमे, विशेषत: १७–१८ औँ शताब्दीमे, इंग्ल्यान्डमे विकसित संसदीय शासन प्रणाली, अमेरिकी स्वतन्त्रता संग्राम (१७७५–१७८३) पश्चात् स्थापित नियमित निर्वाचन अभ्यास, तथा फ्रान्सेली राज्य क्रान्ति (१७८९–१७९९) से जनसार्वभौमसत्ताके सिद्धान्तहे संस्थागत करटि जनताहे निर्वाचनके माध्यमसे अपन प्रतिनिधि चयन करना अवसर प्रदान करल । यी घटनासे आधुनिक लोकतान्त्रिक निर्वाचन प्रणालीके वैचारिक ओ संस्थागत आधार निर्माण करल । ओस्टेक २० औँ शताब्दीमे सार्वभौम मताधिकारके दायरा क्रमश: विस्तार हुइटि महिला, अल्पसंख्यक तथा आर्थिक रूपमे पाछे परल वर्गहे समेत समोटे लागल । यी अवधिमे बहुदलीय राजनीतिक प्रणालीके विकास, स्वतन्त्र निर्वाचन आयोगके स्थापना, तथा निर्वाचन प्रक्रियाके कानुनी ओ संस्थागत सुदृढीकरणसँगे आज विश्वके अधिकांश देशमे चुनाव लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाके मूल आधारके रूपमे स्थापित हुइल डेखाइठ । तथापि, कुछ देशमे निर्वाचन प्रक्रिया वास्तविक जनप्रतिनिधित्वसे ढेर औपचारिक ओ प्रतिकात्मक अभ्यासमे सीमित रहल आलोचनात्मक दृष्टिकोण फेन प्रस्तुत करल बा ।

चुनावके विकासक्रम

नेपालमे निर्वाचनके अभ्यास राणा शासनकालमे प्रारम्भ हुइल डेखाइठ । तत्कालीन प्रधानमन्त्री पद्मशमशेर जबरासे विसं २००४ साल जेठ ३ गते पहिलचो काठमाडौँ नगरपालिकामे (म्युनिसिपल) निर्वाचन करल रहे । यीआघे नेपाली समाजमे कौनो फेन मेरिक निर्वाचन अनुभव नैरहल ओरसे यी अभ्यास ऐतिहासिक मानजाइठ । तथापि, उ निर्वाचनमे महिलाहे मताधिकार प्रदान करल नैरहे ओ उपस्थित पुरुष मतदातामार्फत किल प्रतिनिधि चयन करल रहे ।

राणा शासनके अन्त्यपाछे, विसं २००७ के राजनीतिक परिवर्तनपश्चात् विसं २०१० भदौ १७ गते सम्पन्न काठमाडौँ नगरपालिकाके निर्वाचनमे पहिलचो महिला फेन मतदान करना अधिकार प्राप्त करल । उ निर्वाचनमे जनकमान श्रेष्ठ दुई तिहाइ मत प्राप्त कैके मेयर पदमे निर्वाचित हुइल रहे । यिहिनसे नेपाली निर्वाचन इतिहासमे लैंगिक सहभागिताके नयाँ अध्याय प्रारम्भ करल मानजाइठ ।

यिहे क्रममे, विसं २०१५ मे सम्पन्न आमनिर्वाचन नेपालके पहिल राष्ट्रियस्तरके निर्वाचन हो, जोन बालिग मताधिकारके आधारमे सम्पन्न हुइल रहे । विसं २०१७ मे राजा महेन्द्रसे संसद् विघटन कैके दलविहीन पञ्चायत व्यवस्था लागु करलपाछे (२०१७–२०४६) निर्वाचन प्रणाली मूलत: संरचनागत रूपमे परिवर्तन हुइल । यी अवधिमे विसं २०२० पाछे गाउँ, जिल्ला तथा राष्ट्रिय पञ्चायतके निर्वाचन २०३८, २०४३ सम्पन्न हुइल मने राजनीतिक दलहे निषेध करल ओरसे जनसार्वभौम अधिकार सीमित रहल ।

विसं २०४६ के जनआन्दोलनपाछे बहुदलीय प्रजातन्त्र पुनर्स्थापना हुइलसँगे निर्वाचन प्रणाली पुन: लोकतान्त्रिक ढाँचामे आइल । यकरपाछक अवधिमे विसं २०४८, २०५१ ओ २०५६ मे प्रतिनिधि सभा निर्वाचन सम्पन्न हुइल कलेसे विसं २०४९ ओ २०५४ मे स्थानीय निकायके निर्वाचन करगिल । विसं २०६२/६३ के जनआन्दोलनपाछे संविधान सभा ओ गणतन्त्रके घोषणा तथा कार्यान्वयनके लाग निर्वाचन प्रक्रिया आगे बह्ल । यी अन्तर्गत विसं २०६४ मे पहिल संविधान सभा निर्वाचन ओ विसं २०७० मे दोसर संविधान सभा निर्वाचन सम्पन्न हुइल । विसं २०७२ मे नयाँ संविधान जारी हुइलपाछे संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संरचना अनुसार स्थानीय तह, प्रदेश ओ संघीय तहमे निर्वाचन सञ्चालन करगिल, उ अन्तर्गत विसं २०७४ ओ २०७९ मे तिनु तहके निर्वाचन सम्पन्न हुइल बा ।

भदौ २३ ओ २४ के जन–आन्दोलन (जेनजी आन्दोलन) पश्चात् नयाँ अन्तरिम सरकार गठन होके विसं २०८२ फागुन २१ गते संघीय सांसदके निर्वाचन हुइना घोषणा करल बा । यिहिनसे नेपालमे निर्वाचन प्रक्रिया अभिन फेन राजनीतिक परिवर्तन ओ जनआन्दोलनसँग घनिष्ठ रूपमे गाँसल डेखाइठ ।

> **चुनावके बेला जनताहे ‘भगवान्’ बनैना ओ चुनावपाछे ‘वस्तु’ जस्टे व्यवहार करना लोकतन्त्रके उपहास हो । जबसम जनताके अवस्था निर्वाचनके आघे ओ पाछे जहाँके ओहे रहठ, तबसम उ भारी भरकम पगरी केवल शब्दके खेती किल हो । नागरिक आब ‘देवता’ बने नैचाहठ, उहाँहुक्रे केवल अइसिन ‘नागरिक’ बने चाहठ, जेकर अधिकार, सेवा ओ सम्मान राज्यके व्यवहारमे एकडम प्रतिविम्बित होए । नागरिक प्रथम कना भाष्य आम पार्टी नेतागण ओ नीतिनिर्माताके दिमागमे घुसे । नेपालमे निर्वाचनके इतिहास निरन्तर लोकतान्त्रिक प्रगतिसे फेन राजनीतिक संक्रमण, शक्ति पुनर्संरचना ओ सत्ताके प्रयोगसँग गहिर रूपमे गाँसल डेखाइठ । निर्वाचनसे जनसार्वभौमसत्ताहे पूर्ण रूपमे संस्थागत करे सेकल बा कि नैहो कना प्रश्न अभिन अनुत्तरित बा । राजनीतिक अस्थिरता, शक्तिकेन्द्रित नेतृत्व तथा दलगत स्वार्थके प्रभुत्वसे निर्वाचनके लोकतान्त्रिक गुणस्तरमे प्रश्न उठल बा । चुनावी खर्च, प्रभाव प्रयोग, संस्थागत कमजोरी, तथा जनउत्तर दायित्वके अभावसे निर्वाचनहे कबुकाल जनइच्छाके प्रतिविम्बसे ढेर औपचारिक अनुष्ठानमे सीमित कराइल डेखाइठ । नेपालमे निर्वाचनके चुनौती कलेक, चुनावसे कैसिन मेरिक शासन, कत्रा उत्तरदायी नेतृत्व ओ कत्रा सार्थक लोकतन्त्र उत्पादन करठ कना मूल प्रश्नसँग जोरल बा । अस्टेक आगामी निर्वाचन सुधारसे केवल कानुनी ओ प्राविधिक व्यवस्था किल नैहो, राजनीतिक संस्कार, नैतिक उत्तरदायित्व ओ जनविश्वासके पुनर्निर्माणओर उन्मुख हुइपरना डेखाइठ । नागरिक सचमे नागरिक बन्ना चुनावके अभ्यास करना नेता ओ नागरिक दुनु पक्षहे आग्रह करि ।**

आज विश्वके अधिकांश देशमे निर्वाचन नियमित रूपमे सञ्चालन हुइना करठ ओ चुनावके समयमे जनताहे शक्तिशाली निर्णायककर्ताके रूपमे प्रस्तुत करजाइठ । मतदातासँग अनुनय–विनय करजाइठ ओ उहाँहुक्रे ‘भाग्यविधाता,’ ‘भविष्यनिर्माता’ जैसिन विशेषणासे सम्बोधन करजाइठ । चुनावपाछेक शासन व्यवहारसे उ घोषणा कत्रा सार्थक रहठ कना प्रश्न भर एकडम खुला रहठ ।

चुनावके घोषणा हुइटि साथ राजनीतिक बजारमे नागरिकके सम्मानके मूल्य ह्वात्ते बह्ल । काल्हसम सामान्य ‘जनता’ किल रहल मनै एकाएक नागरिक देवता, न्यायाधीश, ओ फैसलाकर्ता जैसिन गहकिल पगरीसे सम्मानित हुइठ । नेताके भाषणमे जनता ‘सर्वोच्च शक्ति’ बनठ ओ उहाँहुक्रे घरदैलो तीर्थस्थल जस्टे बनठ । यी समय अस्टे लागठ कि राज्यके सक्कु सत्ता सँच नागरिकके औँठाके छापमे निहित बा ।

रैतीसे नागरिकसमके यात्रा

नेपाली राजनीतिक इतिहासमे जनताहे हेरना दृष्टिकोण समयसँगे बदलल बा । राणा ओ शाहकालमे जनता केवल ‘रैती’ रहैं, जेकर काम आज्ञा पालन करना किल रहे । २००७ सालके क्रान्ति, २०४६ ओ जनयुद्ध २०५२/ से २०६२/६३ के जनआन्दोलनसे मनैन्हे ‘रैती’ से ‘नागरिक’ मे टे बदलल, मने मानसिकतामे अभिन फेन सामन्ती अवशेष बाँकी बा । चुनावके बेला डेना ‘जनता जनार्दन’ के संज्ञा लोकतान्त्रिक चेतनासे फेन मतदाता रिझैना रणनीतिक इतिहासके निरन्तरता किल हुइल बा ।

पगरीपाछेक तित यथार्थ

जबसम मतदानके समय रहल, जनताहे ‘न्यायाधीश’ कहिजाइठ, मने मतदान ओराइलपाछे उहाँहुक्रे फेन बहिष्करणके सिकार हुइठ ।

नीतिगत शोषण : चुनावके बेला करल विकासके वाचा केवल चुनावी घोषणापत्रमे सीमित हुइठ । राजनीतिक पार्टीसे घोषणापत्रमे लेखल बाट आजसम इमानदारपूर्वक २० प्रतिशत किल कार्यन्वयन करलेसे फेन नेपाल ओ नेपाली जनताके हालत यी अवस्थासे एकडम उप्पर पुगठ ।

पहुँचमे दमन : शक्तिमे पुगलपाछे नेता ओ जनताबिचके दुरी अत्रा बह्ल कि सामान्य कामके लाग फेन नागरिक ‘रैती’ जस्टे बिन्तीभाउ करेपरना स्थिति आइठ । कैचो नेताके दैलो ओ सरकारी अड्डा अदालत धाइ परना तथापि काम नैहुइ ।

पद ओ सम्मानके उपहास : ‘देवता’ कहल जनता बिरामी होके सिटामोल नैपैठैं, हात टुरके बँध्न काम्रा नैपैठैं मने उहिनहे ढोग्न नेता महँगा *(बाँकी ३ पेजमे)*

जरुरी टेलिफोनके प्रायोजक:

हमार यहाँ बोइलर मुर्गीनके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देहबी ।

नोट : भोजविहा, व्रतवन्धके लाग होम डेलिभरीके सुविधा बा ।

प्रो.रमेश चौधरी
केभी मासु पसल
बैयाबेहडी चौक, धनगढी कैलाली शारद उमावि लग्गे
मो. ९८११६३५६८०

एक्बुलेन्स नम्बर
९८२४६८९६१७, ९८५८४२७०१८, ९८१४६०८०५६, ९८१४६८०००६८,९८१४६६०२८५
प्रहरी
अञ्चल प्रहरी कार्यालय ०९१- ५२१३०१
जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२११५०,१००
वडा प्रहरी कार्यालय ०९१-५२१२९९,११०
ईप्रका अत्तरीया ०९१-५५०१२२
त्रिनगर प्रहरी चौकी ०९१-५२११८३
जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२११५३
ईप्रका मसुरिया ०९१-४०२०१४
ईप्रका चौमाला ०९१-६९२५७१
ईप्रका लम्की ०९१-५४०१९९
ईप्रका भजनी ०९१-५८०१९९
ईप्रका सुख्खड ०९१-५२९१६६
ईप्रका मालाखेती ०९१-५५०१२२
ईप्रका फल्टुरे ०९१-६९०३३०
ईप्रका हसुलिया ०९१-५२९१४५
ईप्रका पाण्डौन ९७४९०१४९०५
सिमा प्रहरी चौकी बहुलिया ०९१-५२९२०६
ईप्रका टीकापुर०९१-५६०१९९
स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ५२६९२८
बैक
नेपाल राष्ट्र बैक ०९१-२१३२२
नवजिवन बैक ०९१-५२३६५३
कृषि विकास बैक ०९१-५२९२३५
मालिका विकास बैक०९१-५२३७३८
बैक अफ काठमाण्डौ ०९१-५२३३८६
बैक अफ एसिया ०९१-५२५६५०
नेपाल बग्लादेश बैक ०९१-५२१७८५
सिटिजन बैक ०९१-५२७४८५
कुमारी बैक ०९१-५२६०३८
सनराईज बैक ०९१-५२४८५०
नेपाल ईन्भेसमेन्ट बैक०९१-५२३७०६
एनएमबी बैंक लि.०९१-५२१२१६
सरकारी कार्यालय
जिल्ला प्रशासन .०९१-५२११०१
जिल्ला विकास .०९१-५३२५६०
नगरपालीका .०९१-५२१४२९
मालपोत.०९१-५२१२०१, नापी शाखा.०९१-५६०४०२
कृषि विकास .०९१-५२२२५५, भूमि सुधार.०९१-५२१२२४
जिल्ला हुलाक.०९१-५२११५२, नेपाल बाल संगठन: ५२३६६५
अस्पताल
सेती अञ्चल.०९१-५२१२७१
नवजिवन ०९१- ५२१२३३/५२१७३३
विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-५२३४३५
पद्मा धनगढी ०९१-५५०३५५
सेवा नर्सिङ होम अत्तरीया ०९१-५५०७९७
एम्बुलेन्स मसुरिया ९७४९०१८०८१
घोडाघोडी अस्पताल सुखड०९१-६९४७०७
टीकापुर अस्पताल ०९१-५६०१५०
दमकल १०१
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ०९१-५२१३३३
कैलाली उ.बा.संघ ५२१२३७, ५२३९७१
एम्बुलेन्स : ५२१६००
सामुदायिक एम्बुलेन्स सेवा टीकापुर ९८४८५५७५४०
विद्युत : ५२११४५
दिनेश मेटल ०९१-५२१३९२
होटल
डिभोटी ०९१-५२३९१८/५२५९३१
जगदम्बा०९१-५२३५९०, विद्या०९१-५२३२७३
तरूण ०९१-५२४६९३, सनलाईट०९१-५२१५३६
वर्ल्ड लिंक धनगढी :५२०१५१
ज्ञानुप्लाजा०९१-५२२८३०/५२७१९०
नेपाल पत्रकार महासंघ :५२७१२२
शैक्षिक संस्था
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१२२३
सुदूरपश्चिमाञ्चल क्याम्पस ०९१-५२३१९२
ऐश्वर्य बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१०७९
राजनैतिक पार्टी
नेपाली कांग्रेस कार्यालय : ५२४११५
नेकपा (एमाले) कार्यालय : ५२१०१०
बसपार्क काउण्टर धनगढी : ०९१-५२१२५२
एफ.एम
दिनेश एफ एम ९३.८ मेगाहर्ज धनगढी: ०९१-५२६७०१

अमेरिकासे आके भकारो स्याहार

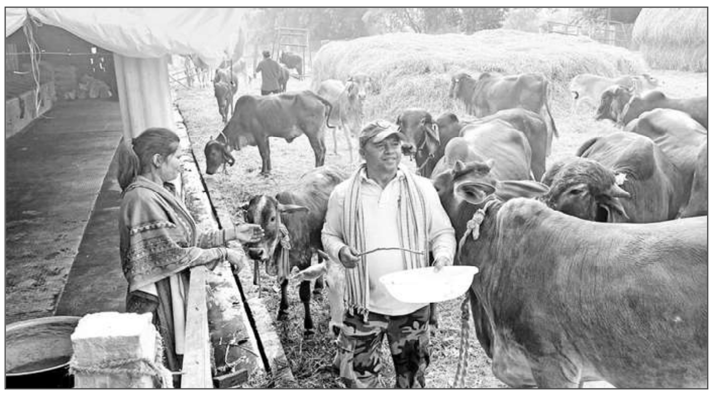

नवलपुर, २ फागुन । श्रीमद्भागवतमे उल्लेख करल कथा अनुसार भगवान् श्रीकृष्णाके १६ हजार १०८ रानी रहैं । उहाँहुक्रे स्वयं श्रीकृष्णाके व्यक्तित्वसे मोहित होके अपन गोसिया कलपके गोसिनियाके रूपमे बैठल रहैं । उहाँहुक्रे नामसे यहाँ गाईके नामकरण करल बा । टबेमारे सबहे टु कहिके सम्बोधन करजाइठ ।

श्रीकृष्णाके दाजु तथा गोकुलके राजा नन्द ओ यशोदाके पुत्र 'बलराम' जे विष्णुके २४ अवतारमध्ये एक हुइटैं, उहाँहे शेषावतार फेन कहिजाइठ । तसर्थ उहाँ अत्यधिक क्रोधी फेन रहैं । ओहे कथा अनुसार सबहे बिउ लग्ना एक बहर गोरु बाह यिहिनहे 'बलराम' नाम डेहल बा ।

झट्ट सुन्लेसे कृष्णलीला जस्टे लग्ना यी दृश्य हो– नवलपरासीके सुस्ता–२, सतपट्टीके कृष्ण पाण्डे ओ पार्वती पाण्डेके । २७ वर्षसम अमेरिका बैठलके आइल पाण्डे दम्पती यहाँ भकारो स्याहार करटि बटैं । उहाँहुक्रे 'आमा एकीकृत गाई फार्म' दर्ता कैके अत्याधुनिक प्रविधिसे गाईपालन करले बटैं ।

गुजरातके जंगलमे मिल्न गिर, हरियाणाके हरियाणी, साहीवाल, राठी, थारपाकर ओ कुछ स्थानीय कैके ३० ठो गाईसे सुरु करल व्यवसाय कृष्णाके रानी जस्टे १६ हजारसे ढेर पुगैना योजना रहल पाण्डे सुनैलैं । उमध्ये अब्बे भारतसे खरिद करल ब्राजिलियन मूलके सबसे ढेर १६ ठो गिर गाई बटैं । अइनके विशेषता कलेक शान्त स्वभाव ओ ढेर दुध डेना हो ।

ढेंग जुरा ओ जिउडाल, सिङ फेन कपाल जस्टे लरक्क तरे रहल, एक रङ, मायालु स्वभावके यी गाईसँग खेले पाके छुट्टे आनन्द अइना पाण्डेके अनुभव बा । "मै पार आइल गन्धसे पटा पैठैं, खाइ डिइ कि कहिके पाछे पाछे लग्ठैं । अइनके वरपर हुइ पैठु मै सबचिज बिस्राइठु," उहाँ कलैं ।

एक गाईके मूल्य एक लाख भारुसे ढेर परना ओ टबेमारे दैनिक १५ से २५ लिटरसम दुध डेना उहाँक कहाइ बा । गाई खरिद ओ गोठ निर्माणमे दुई करोडसे ढेर लगानी होसेकल पाण्डे बटैलैं मने अब्बे सुरुवात हुइल ओ हुर्कल बाच्छी रहल ओरसे दुध बेच्न अवस्थामे उहाँ पुगल नैहुइटैं । यी जातके गाई पल्ना सम्भवतः अपने पहिले नेपाली रहल उहाँक कहाइ बा ।

"अमेरिका बैठल नेपालीके अवस्था भोग्नु, नेपालके किसानके जीवनशैली देख्नु, भगवान्के देन जस्टे फेन लागठ, आब नेपाल ओके भित्री मनसे गाईपालन करे परल कना लागठ । टबेमारे यी व्यवसायमे हात डरनु," पाण्डे कलैं । गहुँत ओ गोबरहे फेन सदुपयोग करेक लाग जुरा रहल गाई किल पल्ना ओ जर्सी गाईहे प्राथमिकता नैडेना उहाँके कहाइ बा ।

कृत्रिम गर्भाधानसे बाच्छी

प्रविधिके प्रयोग बह्रलसँगे तराईमे गोरुसे खेतबारी जोत्न चलनके टे लगभग अन्त्य हुइल बा । तराईमे गाडा तन्ना प्रयोग हुइना चलन फेन ओराइलओरसे गोरुके महत्व घटल बा । टबेमारे व्यावसायिक रूपमे गाईपालन करना किसान बाच्छी किल जन्मैना प्रविधितिर ताने लागल बा ।

ओहे उप्पर गिर गाईके एक बाच्छीहे डेढ लाख रुपियाँसे ढेर परलओरसे गोरुके का काम ? टबेमारे पाण्डे फेन कृत्रिम गर्भाधानमार्फत बाच्छी किल जन्मैना प्रविधि भित्रैले बटैं ।

गोरुके शुक्रकिटहे प्रयोगशालामे मिलाके गाईमे परिणत हुइना ब्राजिलियन प्रविधि हो । यी भारतमे प्रचलित बा । यिहिनहे सुईमार्फत गाईमे लगाइलपाछे ९९ प्रतिशत बाच्छी किल जन्मना चिकित्सकहुकनके दाबी रलेसे फेन अपनहे ९० प्रतिशत ढुक्क रहल पाण्डे बटैलैं । यी प्रविधि भर्खर किल सुरु हुइल ओरसे कत्रा सफल हुइ कहिके एक वर्ष कुरेपरना उहाँ बटैलैं ।

जनता जनार्दन...

उपचारके लाग विदेश सयर करठैं । खेतीपातीके सिजन सुरु हुइठ कृषकसे मल बिउबिजन नैपाइठ । शैक्षिक सुरु हुइठ मने विद्यार्थी आधा वर्षसम किताब नैपाइठ । अस्पताल, स्कुल, पुल पुलेसा खानेपानी, सिँचाइ ओ जनताके आधारभूत आवश्यकताके बदला राज्य ओ नीतिनिर्माता सरकारके प्राथमिकता भ्यु टावर, स्वागत गेट, मन्दिर ओ मस्जिदमे बजेट परना रहठ ।

बसाइसराइ ओ संस्कृतिमे प्रभाव

जनताप्रतिके उदासीनता, शासकीय क्षमताके अस्थिरता ओ उपेक्षाके प्रभावसे नेपाली समाजके संरचना बदलल बा :

बसाइँसराइ : देशके 'निर्णायक शक्ति' कहल युवा अपन फैसला अप्नही करे नैसेक्ना हुइपाछे खाडीके मरुभूमिमे सस्ता श्रम बेच्न बाध्य बा ।

सांस्कृतिक विचलन : चुनावके बेला भोजभतेर ओ पैसा बाँड्न 'असारे संस्कृति' से मौलिक लोकतान्त्रिक संस्कारहे भ्रष्टीकरण करल बा । गरिबके लाग निर्वाचन प्रणाली पहुँच बाहिरके विषय बनल बा । यी निर्वाचन प्रणाली पैसा हुइक लाग सहज ओ निष्ठा आदर्श ओ मर्यादामे बैठ्के राजनीति करेक लाग असहज बनल बा ।

निराशाके भाषा : नेपाली समाजमे 'हुइनाहे जे फेन हुइना, नैहुइनाहे कुछ नैहुइना' कना भाष्य स्थापित हुइल बा, यिहिनसे भाषा ओ संवादमे चरम निराशा थपल बा ।

समसामयिक चेतना ओ इतिहास चेतनाआजके नागरिक काल्हकेसे सचेत बा । जनता आब नेतासे ओढाडेना 'पगरी' ओ यथार्थके खाडल बुझे लागल बा ।

इतिहासको पाठ : इतिहाससे सिखाइल बा कि केवल आवधिक निर्वाचनसे किल लोकतन्त्र बलगर नैरहठ । जबसम जनताके हैसियत चुनावपाछे फेन सुरक्षित नैरहठ, तबसम लोकतन्त्र भजन ओ कीर्तनमे सीमित रहठ । नारा ओ ओठेभक्तिमे देखे मिलठ नागरिकके जीवनस्तरमे यिहिनसे चुनावके समयबाहेक और बेला प्रभाव पारे नैसेकठ ।

नयाँ चेतना : युवा पुस्तामे आब 'मै मतदाता किल नैहो, प्रश्नकर्ता फेन हुँ' कना चेतनाके विकास कम किल रलेसे फेन हुइल बा । आबके विमर्श केवल चुनाव जिट्ना किल नैहो, जिटलपाछे नागरिकके गरिमा कैसिक कायम रहठ कनामे हुइ परठ । जनताहे ओ गाउँहे चुनावके मुखमे किल सम्झन परिपाटीके अन्त्य करना विमर्श घनीभूत रूपमे थालनी करे सेके परठ । नेता ओ उम्मेदवार चुनावके समयके अलावा अन्य समयमे फेन जवाफदेही बन्ना संस्कृतिके लाग जनतासे आजसे वाचा कबोल कराइ लागे परठ । जोनफेन पार्टीके रलेसे फेन कमसल उम्मेदवारहे जिट नैडेहे परठ । संसदीय राजनीतिमे अंक गणित किल हेरल कारण क्वालिटीमे ह्रास आइल हो ।

निष्कर्ष

चुनावके बेला जनताहे 'भगवान्' बनैना ओ चुनावपाछे 'वस्तु' जस्टे व्यवहार करना लोकतन्त्रके उपहास हो । जबसम जनताके अवस्था निर्वाचनके आघे ओ पाछे जहाँके ओहे रहठ, तबसम उ भारी भरकम पगरी केवल शब्दके खेती किल हो । नागरिक आब 'देवता' बने नैचाहठ, उहाँहुक्रे केवल अइसिन 'नागरिक' बने चाहठ, जेकर अधिकार, सेवा ओ सम्मान राज्यके व्यवहारमे एकडम प्रतिविम्बित होए । नागरिक प्रथम कना भाष्य आम पार्टी नेतागण ओ नीतिनिर्माताके दिमागमे घुसे ।

नेपालमे निर्वाचनके इतिहास निरन्तर लोकतान्त्रिक प्रगतिसे फेन राजनीतिक संक्रमण, शक्ति पुनर्संरचना ओ सत्ताके प्रयोगसँग गहिर रूपमे गाँसल डेखाइठ । निर्वाचनसे जनसार्वभौमसत्ताहे पूर्ण रूपमे संस्थागत करे सेकल बा कि नैहो कना प्रश्न अभिन अनुत्तरित बा । राजनीतिक अस्थिरता, शक्तिकेन्द्रित नेतृत्व तथा दलगत स्वार्थके प्रभुत्वसे निर्वाचनके लोकतान्त्रिक गुणस्तरमे प्रश्न उठल बा । चुनावी खर्च, प्रभाव प्रयोग, संस्थागत कमजोरी, तथा जनउत्तरदायित्वके अभावसे निर्वाचनहे कबुकाल जनइच्छाके प्रतिविम्बसे ढेर औपचारिक अनुष्ठानमे सीमित कराइल डेखाइठ । नेपालमे निर्वाचनके चुनौती कलेक, चुनावसे कैसिन मेरिक शासन, कत्रा उत्तरदायी नेतृत्व ओ कत्रा सार्थक लोकतन्त्र उत्पादन करठ कना मूल प्रश्नसँग जोरल बा । अस्टेक आगामी निर्वाचन सुधारसे केवल कानुनी ओ प्राविधिक व्यवस्था किल नैहो, राजनीतिक संस्कार, नैतिक उत्तरदायित्व ओ जनविश्वासके पुनर्निर्माणओर उन्मुख हुइपरना डेखाइठ । नागरिक सचमे नागरिक बन्ना चुनावके अभ्यास करना नेता ओ नागरिक दुनु पक्षहे आग्रह करि ।

साभार: गोरखापत्र दैनिकसे

अन्तर्राष्ट्रिय

भेनेजुएलामे राजनीतिक दमन अन्त्यओर कदम चल्टि

काठमाडौं, २ फागुन । भेनेजुएलाके संसद अध्यक्ष होर्जे रोड्रिगेज शनिच्चरके रोज १७ जाने राजनीतिक कैदीहे रिहा करल घोषणा करले बटैं ।

उ कदम ओहे बेला आइल हो जब देशके संसदमे ऐतिहासिक राजनीतिक रिहाइ विधेयकके प्रस्तावमे छलफल जारी बा, यिहिनसे विपक्षी विरुद्ध अदालतके दमन रोक्न उद्देश्य रहल बा ।

संसद अध्यक्ष होर्जे रोड्रिगेज राजधानी क्याराकसके 'जोना ७' कारागारमे रहल यी व्यक्तिहे रिहा करल जानकारी सामाजिक सञ्जालमार्फत गैल बटैं । उहाँ भेनेजुएलाके नागरिकहे शान्तिके मार्गमे आघे बह्रल ओ लोकतान्त्रिक सहअस्तित्व निर्माण करना निरन्तर प्रयास करना आग्रह करले बटैं, यद्यपि रिहा हुइल १७ जहनके नाम सार्वजनिक करल नैहो ।

विधेयक लागु हुइल विगत २७ वर्षसे निकोलस मडुरो ओ उहाँक पूर्ववर्ती ह्यूगो चाभेजके शासनके विरोध करना सब विपक्षी विरुद्ध लगाइल आरोप समोटना अपेक्षा करल बा । यी विधेयकसे 'राजद्रोह', 'आतंकवाद' ओ 'घृणा फैलैना' जैसिन आरोपहे समेत राजनीतिक रिहाइके दायरामे नन्ना प्रस्ताव रहल बा ।

DAILO TRAVELS PVT. LTD.

DHANGADHI, KAILALI

नयाँ गाडी दर्ताको लागि इन्ट्री खोलिएको सम्बन्धी सूचना

प्रस्तुत विषयमा हाम्रो यस दैलो ट्राभल्स प्रालिमा बेलौरी, धनगढीदेखि विभिन्न स्थानसम्म चल्नको लागि तपसिल बमोजिमको नयाँ गाडी दर्ता गर्नका लागि इन्ट्रि खोलिएको व्यहोरा सबैमा जानकारी गराइन्छ ।

तपसिल

गाडीको नाम : SRM 11 seater
Range : Minimum 220 km in full charge
माग गाडी संख्या : १५ वटा (Only New)
Contact : 9764417596, 9805612419,9800656404,9811694801

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्झौता गरेर मात्रै काममा लागौं र लगाऔं ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १९,५५०।– अनिवार्य रुपमा कायम गरौं/गराऔं ।
- समान कामको समान ज्याला लैंगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔं, लैंगिक हिंसाको अत्य गरौं ।
- बालश्रम कानूनी रुपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौं/नगराऔं ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौ व्यवसायजन्य रोग लाग्नबाट बचौं ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरुपमा कार्यान्वयन गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरुपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔं ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय

धनगढी, कैलाली

ग्राहक वर्गहरुमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि–कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाईन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि–कण्डिसन

धनगढी–४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन न. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
- मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुख्ने, पेट दुख्ने समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुख्ने तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

डा. सुमन चौधरी
MBBS, MD (KU)
NMC No. 15308
कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

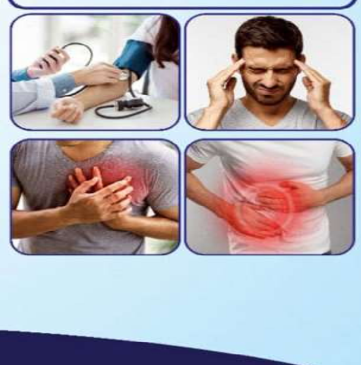

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार

ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ९ देखि साँझ ५ बजेसम्म

धनगढी
संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.

(राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी–५) सम्पर्क नं. ०९१–५९०३२८, ९७६४२१२७२७, ९७६९९३२१०५

उज्यालो नेपालके उम्मेदवार साउँदके प्रतिवद्धतापत्र सार्वजनिक

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, २ माघ । उज्यालो नेपाल पार्टीसे कैलाली क्षेत्र नम्बर ५ से उम्मेदवारी डेहल चन्द्र साउँद आपन चुनावी प्रतिवद्धता पत्र सार्वजनिक करले बटै ।

कुलमान घिसिङके नेतृत्वमे रहल उ पार्टीसे उम्मेदवारी डेहल साउँद आपन १३ बुँदे प्रतिवद्धता पत्र शनिच्चरके रोज पत्रकार सम्मेलन मार्फत सार्वजनिक करल हुइट । उहाँ आपन प्रतिवद्धता पत्रमे धनगढी एयरपोर्टहे स्तरोन्नति कैना, शहिद दशरथचन्द राष्ट्रिय स्वास्थ्य विज्ञान विश्वविद्यालयहे राष्ट्रके गौरबके ऐतिहासिक विश्वविद्यालयके रुपमे स्थापित कैना ओ सेती प्रादेशिक अस्पतालहे स्तरोन्नति कैना उल्लेख करले बटै ।

ओस्टके जनताहे विषादी ओ अखाद्य वस्तु खैना बाध्य परुइया कालाबजरिया, माफिया, भ्रष्टाचारीनके जाल टुर्ना ओ सक्कु जाने स्वास्थ्य खैनाचीज खाइ पैना, स्वच्छ प्रतिप्रर्धा, स्वास्थ्य उपचार ओ शिक्षाके संवैधानिक अधिकारके सुनिश्चितता कराइक लाग सदन ओ सडकमे ससक्त आवाज उठैना बटैले बटै ।

ओस्टके उच्च अदालत धनगढीमे रख्ना ओ डोटीमे उच्च अदालतके युनिट रहना व्यवस्था कैना, युवाहे स्मार्ट आइटी विजनेसके व्यवस्था कैना, पाँच बरसमे कृषि, आइटी, वन, जलश्रोत लगायत क्षेत्रमे १२ हजारसे ढेर युवाहे रोजगारी सुनिश्चित कैना, कैलाली निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ५ अर्न्तगतके निर्वाचन क्षेत्रसे जोर्ना स्थानमे सडक, पुलपुलेसा, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी आवश्यकताके आधारमे बजेट विनियोजन करक लाग पहल कैना उहाँके प्रतिवद्धता पत्रमे उल्लेख रहल बा ।

उम्मेदवार मनुहे...

रख्न घरदैलो अभियानके दैनिक उपस्थिति रजिस्टरमे राख्बी । यिहीसे हमार संगठन कटरा चलायमान बा कना स्पष्ट विल्गाइठ ।" उहाँ संगठनके शक्ति जितके आधार हुइना कहटी अनुशासित ओ अभिलेखीकरणासहितके अभियान सञ्चालन कैना जोड डेलै ।

उम्मेदवार शाह टोलस्तरमे तय करल कार्यक्रमहे प्रभावकारी बनैना स्थानीय पार्टी कमिटीहे जिम्मेवार बन्न आग्रह करलै । "टोलस्तरमे तोकल दिनके कार्यक्रममे सहभागी सक्कु मतदाताहे एकतावद्ध कैना उहेक पार्टीके संघरीया सक्रिय रूपमे लागे परी," उहाँ कहलै, "स्थानके पहिचान करके सचिवालयहे ओ उम्मेदवारहे जानकारी डेबी, ताकि समन्वय प्रभावकारी होए ।"

उहाँ अब्बेक चुनावी परिवेशमे मतदाताहुक्रे भाषणसे उम्मेदवारहे प्रत्यक्ष चिन्न ओ बुझ्न चहटी रहल उल्लेख करलै । "अब्बे भाषणसे उम्मेदवार के हो कहिके चिन्हे चाहठै," उहाँ स्पष्ट परलै, "टबमारे मतदातासँग प्रत्यक्ष भेटघाट ओ संवादहे प्राथमिकता डेबी ।"

शाहसे मतदाता शिक्षाहे चुनावी अभियानके महत्वपूर्ण पक्षके रूपमेआघे सरलै । उहाँ वडा कार्यसमितिहे सक्रिय भूमिका निर्वाह कैना आह्वान करटी कहलै, "मतदाता शिक्षामे वडा कार्य समिति सक्रिय हुके लागी । मतदाताहे सही ढंगले मतदान कैना तरिका, हमार एजेन्डा ओ उम्मेदवारके प्रतिबद्धता स्पष्ट रूपमे बुझाइ परठ ।"

उहाँ मतदाता शिक्षाहे केवल औपचारिक कार्यक्रम नैहुके विश्वास निर्माण कैना माध्यमके रूपमे लेहे पर्ना बटैलै । उहाँक अनुसार, मतदाता सचेत हुइलेसे केल्ह परिणामफे सुदृढ हुई ।

"उम्मेदवार घरमे नैआइना" कहना गुनासो नाआए

उम्मेदवार शाह अपनहे हरेक टोल–बस्तीमे पुगैना जिम्मेवारीफे कार्यकर्ताउप्पर रहल बटैले बटै । "उम्मेदवार हमार घरमे नैआइल कहिके कोई गुनासो कैना मौका नडेबी," उहाँ आग्रह करलै । अपन स्वास्थ्य अवस्था उल्लेख करटी उहाँ कहलै, "शारीरिक अवस्था कमजोर हुइल ओरसे ढेर दौडधुप करे नैसेक्जाई । जटरा अपनेहुक्रे महीहे दौरैबी, ओटरे मै डौरम । जहाँ, जटरा खेर बोलैबी, मै सहभागी हुइम ।"

उहाँक यी कहाईले कार्यकर्तामा थप उत्साह पैदा करल सहभागी बटैले बटै । उम्मेदवार स्वयं प्रतिबद्ध ओ उपलब्ध हुइना सन्देशसे स्थानीय तहमे सकारात्मक सन्देश गैल बा । शाहसे व्यक्तिगत जित–हारके चिन्तासे पार्टीके संगठित अभियानहे प्राथमिकता डेना आग्रह करलै । "मोर नतिजासँग चिन्ता लेनासेफे पार्टीके चुनावी प्रचारहे व्यवस्थित करी," उहाँ कहलै ।

उहाँ चुनावी प्रचारहे योजनाबद्ध ढंगसे आघे बह्रैना, जिम्मेवारी बाँडफाँट स्पष्ट कैना ओ नियमित समिक्षा कैना सुझाव डेलै । "हम्रे अपन काम ठीक ढंगसे करली कलेसे नतिजा अपनही अनुकूल आई," उहाँ विश्वास व्यक्त करलै ।

कार्यक्रममे बोल्टी शाह कैलाली–५ के समग्र विकास, सुशासन ओ रोजगारी सिर्जनाहे प्राथमिकतामे रख्न प्रतिबद्धता जनैलै । उहाँ शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि ओ पूर्वाधार क्षेत्रमे दीर्घकालीन योजना ल्यन्ना प्रतिवद्धता दोहऱ्यइलै ।

"हम्रे केवल चुनाव जित्न नाही, क्षेत्रके विकासके लाग उम्मेदवारी डेहल हुई," उहाँ कहलै, "जनताके विश्वासहे विकास ओ समृद्धिमे परिणत कैना हमार लक्ष्य हो ।"

कार्यक्रममे सहभागी नेता–कार्यकर्ताहुक्रे उम्मेदवार शाहके निर्देशनहे सकारात्मक रूपमे लेटी घरदैलो अभियानहे थप तीव्र बनैटी प्रतिबद्धता जनैले बटै । टोलस्तरमे नियमित बैठक, मतदाता सूची अद्यावधिक, युवा तथा महिला परिचालनजैसिन कार्यक्रमहे तीव्रता डेना निर्णय करल बा ।

कैलाली क्षेत्र नम्बर ५ मे कांग्रेससे संगठित ओ योजनाबद्ध अभियान चलैटी रहल दाबी करटी स्थानीय नेताहुक्रे यी बारके निर्वाचनमे जित सुनिश्चित हुइना विश्वास व्यक्त करले बटै । उम्मेदवार मनुके स्पष्ट निर्देशन, कार्यकर्ताके सक्रियता ओ मतदातासँगके प्रत्यक्ष संवादसे चुनावी माहोल तातल बा ।

उम्मेदवार आलेके...

सुनिश्चित कैना उहाँ बटैले बटै । महिला, दलित, अपांगता रहल व्यक्ति, अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायके अधिकार ओ अवसर सुनिश्चित कैना तथा थारू लगायत स्थानीय समुदायके भाषा, साहित्य ओ संस्कृतिके संरक्षणके लाग सांस्कृतिक संग्रहालय निर्माणमे पहल कैना उल्लेख करल बा ।

उद्योग, व्यापार ओ रोजगारी अभिवृद्धिके लाग साना तथा मध्यम उद्योग प्रवर्द्धन ओ स्थानीय उत्पादनके बजार सुनिश्चितता कैना उहाँ बटैले बटै । धनगढी चटकपुरस्थित नेपाल आयल निगमके डिपोहे जोखिमयुक्त बस्तीसे सुरक्षित स्थानमे सर्ना पहल कैना फेन उहाँ जनैले बटै । पाछेक तीन निर्वाचनमे डोटीसे विजयी हुइल आले इ बेर कैलाली क्षेत्र नम्बर ५ से उम्मेदवारी डेहल कारण धनगढीके विकासमे आपन आवश्यकता रहल बटैले बटै । जनतासँगके सम्बन्ध ओ निरन्तर साथके कारण अपने आघेक निर्वाचनमे सफलता पाइल उहाँ दाबी रहल बा ।

लागु औषध सहित दुई जाने पक्राउ

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, २ फागुन । वडा प्रहरी कार्यालय धनगढी कैलाली ओ लागु औषध ब्युरोसे खटल संयुक्त प्रहरी टोलीसे अवैध लागु औषधसहित दुई जनहनहे पक्राउ करले बा ।

कैलाली धनगढी उ.म.न.पा १३ धनगढी अत्तरिया राजमार्ग स्थित मोहनपुर चोक सडक खण्डसे लागु औषध खैरो हेरोईन, एयरगन थान–१, नगद रु.६५ हजार ओ दुई थान मोबाईल दुई जनहनहे पक्राउ कैगिल बा ।

उ टोलीसे कञ्चनपुर भीमदत्त.न.पा. ६ ऐठपुर बैठना बर्ष २५ के सम्भु भट्ट ओ बैतडी सिंगास गा.पा.०१ वतन रहल बर्ष २३ के कविता भट्टहे पक्राउ कैगिल हो । ओइनथेनसे ३३ ग्राम ७०० मिलिग्राम लागुऔषध खैरोहिरोईन, एयरगन, नगद रु. ६५ हजार, मोबाईल थान–२) स्यामसुम ओ रेड्मी नियन्त्रणमे लेहे ठप अनुसन्धान करटी रहल बा ।

> साबुन पानीसे मिसमिस हात धुइलेसे हेग्नीपोक्नी ओ अन्य सरुवा रोगसे बँचे सेक्जाईठ् ।

बेहडाबाबा मन्दिरमे ५१ लाख बत्ती प्रज्वलन कैना

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, २ फागुन । महाशिवरात्रिके अवसरमे बेहडाबाबामे भव्य धार्मिक मेला आयोजना हुइना हुइल बा ।

सुदूरपश्चिमके प्रमुख धार्मिक स्थलके रूपमे चिन्हजैना उक्त मन्दिरमे फागुन ३ ओ ४ गते विशेष पूजा, आराधना तथा धार्मिक कार्यक्रम सञ्चालन कैना बेहडाबाबा मन्दिर व्यवस्थापन सेवा समितिके उपाध्यक्ष नरेन्द्र शाह जानकारी डेलै ।

शाह कहलै, "फागुन ३ गते सकारे ४ बजे मन्दिरके चारु ढोका खुला कैके विधिवत् पूजा प्रारम्भ करजैना बा । सकारे ८:३० बजेसे साँझ ४:३० बजेसम पूर्णआहुती सहित तिलक तथा प्रसाद वितरण करजैना कार्यक्रमसँगे साँझ ४ बजे ५१ लाख बत्ती प्रज्वलन करजैना बा ।"

बेहडाबाबा मन्दिरमे नेपाली किल नैहोके भारतीय तीर्थालु ढेर संख्यामे भारतसे पैदल यात्रा कैके पूजा, दर्शन तथा धार्मिक अनुष्ठानके लाग अइना करठै । धार्मीक ओ प्राकृतिक सुन्दरतासे भरिपूर्ण इ क्षेत्रहे पर्यटन प्रवर्धनसँग जोर्ना फेन शिवरात्री मेलामे महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्टी आइल बा । मेला व्यवस्थापनके लाग सुरक्षा, स्वास्थ्य सेवा तथा आवश्यक भौतिक पूर्वाधार तयारीहे तीव्रता डेहल आयोजक समिति जनैले बा ।

चिसो मौसममा हुने स्वास्थ्य समस्याबाट बचौं।

- जाडो मौसममा शितलहर, हिमपात, हुस्सु तथा कुहिरो लाग्न सक्ने हुँदा अत्यधिक चिसो हुन सक्छ।
- चिसोको कारण प्रदूषण बढ्ने गर्छ।
- चिसो तथा प्रदूषणको कारण रुघा, खोकी, ज्वरो, सास फेर्न गाह्रो हुने तथा दम बढ्ने समस्या हुन सक्छ।
- चिसो तथा प्रदूषणले मुटु, फोक्सो, मस्तिष्कलगायतका अङ्गमा गम्भीर असर पुग्न सक्छ।
- बालबालिका, बुढबुढा, गर्भवती महिला तथा दमका बिरामीलाई गम्भीर असर पार्न सक्ने हुँदा धुलो, धुँवा तथा चिसोबाट बचौं र बचाऔं।
- सकेसम्म घरभित्रै बसौं, निस्कनैपर्ने भए न्यानो कपडा लगाएरमात्र निस्कौं।

कुनै समस्या परे चिकित्सकसंग परामर्श गरौं।

कैलारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हसुलिया, कैलाली

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

Provide Health Related Services

सेवाहरू:
- मधुमेह(सुगर)
- थाइराइड रोग
- पेट,मुटु तथा छातिरोग
- कलेजो रोग
- TB, हेपाटाइटिस रोग
- ब्लडप्रेसर तथा हृदयरोग
- मोटोपना

डा. अकाश राउत
MBBS, MD (TU), Internal Medicine
Senior Consultant Physician
NMC NO. 20304
आउने समय : प्रत्येक दिन (२४सै घण्टा)

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकस्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हाम्रा सेवाहरू : १) २४ घण्टा ईमर्जेन्सी सेवा, फार्मेसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थियटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याविन ।
२) स्त्री रोग तथा प्रसुती सम्बन्धी सेवा (बाँझोपन, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गड्बडी, पाठेघर खस्ने, पाठेघरको अप्रेशन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) ल्याप्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाइड्रोसिल, हर्निया, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठागुठी आउने, शरिरका विभिन्न भागमा गाँठागुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किड्नीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अपरेशन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अप्रेशन) । ४) हाड(जोर्नी तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्गो, फ्याक्चर, हाडजोर्नीको दुखाई, कम्मर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेशिनबाट हड्डीको अप्रेशन)छाती, मुटु, कलेजो तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुर्छा पर्नु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हातखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा झमझमाउने, छारे रोग । १०) आगोले पोलेको हातखुट्टा बाङ्गिएको र खुँडेको अप्रेशन आदि सेवा ।

कैलाली अस्पताल प्रा.लि
जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली
फोन नं. ०९१-५२४५५५, ५२४६५४, ५२१२४९

चिसो मौसममा हुने स्वास्थ्य समस्याबाट बचौं।

जाडो तथा चिसोको समयमा:
- मौसमी रुघाखोकी, भाईरल ज्वरो, छातीको समस्या, दम, निमोनिया, झाडापखला, छाला सुख्खा हुने, जोर्नी दुखाई, पिनास, टन्सिल, हृदयघात लगायतका स्वास्थ्य समस्या देखा पर्न सक्छन् ।
- बालबालिका, बृद्धबृद्धा तथा दीर्घरोगीहरू बढी प्रभावित हुन सक्छन् ।
- चिसो मौसमी बाक्लो र न्यानो कपडा लगाऔं ।
- तातो, पोषिलो र झोलिलो खानेकुरा खाऔं र खुवाऔं ।
- शारीरिक व्यायाम गरौं, धुम्रपान/मद्यपान नगरौं ।
- घर तथा कोठा न्यानो बनाऔं ।
- नियमित घाम ताप्ने गरौं ।

स्वास्थ्यमा समस्या देखिए चिकित्सकको परामर्श लिऔं।

गौरीगंगा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
चौमाला, कैलाली